

Plan Odnowy Miejscowości Zieleń na lata 2017 - 2024



Gmina Ryńsk w skład, której wchodzi miejscowość Zieleń, położona jest we wschodniej części województwa Kujawsko-Pomorskiego, w powiecie wąbrzeskim. Gmina zajmuje teren o powierzchni 200.8 km² i liczy 8860 mieszkańców. W skład Gminy wchodzi 21 sołectw skupiających 35 miejscowości.

Głównym celem Planu Odnowy Miejscowości Zieleń jest poprawa warunków życia mieszkańców wsi, zaspokojenie ich potrzeb społeczno-kulturowych oraz rozwój lokalnej tożsamości i zachowanie dziedzictwa kulturowego. Plan będzie realizowany w latach 2017-2024.

Charakterystyka miejscowości

Miejscowość Zieleń położona jest w południowej części gminy Ryńsk i obejmuje powierzchnię 913ha. Na terenie wsi zamieszkuje 468 osób.

Istniejąca sieć osadnicza ukształtowała się historycznie na bazie funkcji rolniczej. Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1338 r. W I poł. XV wieku wieś wzmiankowana była jako własność zakonu krzyżackiego. W tym samym okresie podczas wojen została spalona. W II poł. XV wieku weszła w skład królewskiej. Ponadto w XV i XVI wieku tereny Zielenia zamieszkiwał karczmarz. Wieś posiada korzystne położenie komunikacyjne oraz ciekawe walory krajobrazowe. W pobliżu przebiegają wojewódzkie i powiatowe trasy drogowe oraz linia kolejowa łącząca Toruń i Olsztyn.

Na terenie Zielenia istnieje Zespół Szkół obejmujący Szkołę Podstawową im. Tadeusza Kościuszki i Gimnazjum oraz Punkt Przedszkolny. Ponadto we wsi funkcjonuje remizo-świetlica i Ośrodek Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Podstawowe usługi handlowe dla mieszkańców zapewnia sklep ogólnospożywczy.



Zespół Szkół w Zieleniu



POZ w Zieleniu

Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Do zasobów dziedzictwa kulturowego wsi zalicza się: kościół parafialny rzymsko-katolicki z I poł. XIV w. oraz zespół dworsko - parkowy. Stan kościoła jest dobry, wymaga jednak konserwacji średniowiecznych polichromii ściennych.

Kościół p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła

Kościół gotycki p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Zieleniu wzniesiony został z cegły i kamienia polnego w pierwszej połowie XIV w. Jednonawowy, prostokątny korpus kościoła z niskim, trójbocznie zamkniętym prezbiterium i dominującą w bryle kwadratową wieżą, opięty jest w narożnikach skarpami o jednym uskoku. Korpus nawowy kryty jest dachem dwuspadowym; prezbiterium-wielospadowym; zakrystia - pulpitem; wieża-wysokim namiotowym. Dachy kryte są dachówką. Wnętrze kościoła zdobi polichromia gotycka z drugiej połowy XIV wieku. Na poddaszu, na ścianach szczytowych nawy zachowana jest dwubarwna wić roślinna z ok. 1380 r. Na szczycie wschodnim, w trzech wnękach, znajdują się figury: św. Magdaleny, św. Krzysztofa z ok. 1380 r. oraz ukrzyżowanie z ok. 1420 r. Belki stropowe zdobi ornamentalna bordiura z XVIII w. Wczesnobarokowy ołtarz główny kościoła, odnowiony w 1877 r. przez Jana Piotrowicza z Chełmna pochodzi z połowy XVII w. W centralnej części ołtarza widnieje obraz św. Piotra i Pawła z 1877 r., w zwieńczeniu zaś barokowy wizerunek św. Rocha z XVIII wieku. W ołtarzach bocznych znajdują się XVIII wieczne obrazy ludowe malowane na desce: św. Barbary i Świętej Rodziny. Kościół zdobią również XVIII wieczne rzeźby św. Michała Archanioła, św. Antoniego, św. Franciszka i Chrystusa Zmartwychwstałego. Osobliwością kościoła jest granitowa kropielnica z przełomu XIII i XIV w. Chrzcielnica i ambona pochodzą z XVIII w. Do wyposażenia kościoła należą także: chorągiew procesyjna z XIX w., fotel i feretron z 1872 r. Cenną sztukę złotniczą reprezentuje kielich mszalny z 1736 r. ufundowany przez Andrzeja Pelkowskiego z Pływaczewa. Na uwagę zasługują także inne cenne elementy wyposażenia kościoła: cynowy krzyż ołtarzowy z XVIII w., cztery XVIII wieczne lichtarze cynowe, monstrancja, pacyfikał, aspersion, puszka na komunikanty, wieczna lampka oraz świeczniki i pajaki z XIX w. Do dziś zachował się także dzwon kościelny odlany w 1766 r. przez Mikołaja Petersilge z Torunia.



Kościół p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła

Zespół dworsko-pałacowy

Z zespołu dworsko-parkowego złożonego pierwotnie z dworu, otaczającego go parku, zabudowań gospodarczych i kompleksu mieszkalnych budynków folwarcznych zachował się jedynie jeden budynek folwarczny i fragmenty dworu murowanego z ok. 1850 r., park z okazałym stawem i różnogatunkowym drzewostanem oraz część dawnej gorzelnii z II poł. XIX w. wraz z magazynem. Przy wjeździe na teren zespołu zachowały się 2 ceglane słupy bramne.

Większą część populacji mieszkańców wsi Zieleń stanowią rolnicy – ok. 50%, następnie emeryci – ok. 20% oraz młodzież i dzieci. Pozostali mieszkańcy to osoby bezrobotne – ok. 20% i pracujący poza rolnictwem – ok. 10 %.

Diagnoza aktualnej sytuacji społeczno-rozwojowej obszaru objętego planem

Dotychczasowe życie mieszkańców cechuje umiarkowana przedsiębiorczość. Wzbogacają je imprezy o charakterze rozrywkowym, charytatywnym bądź kulturalno - oświatowym. W miarę potrzeb pomieszczenia remizo - świetlicy wynajmowane są na wesela, przyjęcia rodzinne i

stypy. We wsi istnieje kilka zorganizowanych grup, niektóre co jakiś czas zajmują się organizacją życia społeczno - kulturalnego. Pozostałe są biernymi obserwatorami bądź uczestnikami.



Dożynki gminne w Zieleniu.

Problemy mieszkańców wysuwane są i omawiane na zebraniach wiejskich, w których uczestniczą władze gminne, sołtys, rada sołecka i mieszkańcy. Rozwiązywanie zgłaszanych spraw i postulatów uzależnione jest często od środków finansowych, których gminie i sołectwu brakuje.

W ostatnim czasie, dzięki organizowanym konkursom gminnym, nastąpiła wyraźna poprawa estetyki wyglądu obejść i posesji mieszkańców. Dalszego zagospodarowania przestrzeni wymaga centralna część wsi – urządzenia terenów zielonych, chodników, miejsc odpoczynku, przejść i alejek. Problemy te dostrzega aktywna część społeczności lokalnej.

Plan sporządzono na podstawie diagnozy aktualnej sytuacji we wsi Zieleń i analizy SWOT. Z analizy tej wynika, że marzeniem mieszkańców jest aby wieś stała się silnym i aktywnym ośrodkiem kulturalno - społecznym, sportowym i rekreacyjnym, z uwzględnieniem prawa mieszkańców do godnego życia i poczucia bezpieczeństwa. Rolnicy byli wyposażeni w nowoczesny sprzęt, w rolnictwie panowała stabilność, młodzież miała szanse na pracę a sołectwo słynęło z czystości, ładu, porządku, ciszy i spokoju. Materiał ten stał się podstawą do opracowania Planu Rozwoju Miejscowości Zieleń.

Opracowany materiał został przedstawiony na zwołanym w tym celu zebraniu wiejskim. Zebranie podjęło uchwałę o przyjęciu Planu odnowy Miejscowości Zieleń na lata 2017 - 2024 .

ANALIZA SWOT

| | |
|--|---|
| <p>1. Silne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzystne położenie geograficzne i walory krajobrazowe, - istnienie Szkoły Podstawowej, Gimnazjum, Punktu Przedszkolnego, Ośrodka Zdrowia, Urzędu Poczтового oraz stacji PKP i Kościoła. - rozwinięte rolnictwo i hodowla zwierząt gospodarskich, - istnienie świetlicy wiejskiej, - funkcjonujące organizacje pozarządowe: OSP, KGW, Kółko Rolnicze, Caritas, - troska mieszkańców o czystość obejść i posesji. - brak uciążliwego przemysłu, - mało skażone środowisko, | <p>2. Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrzeba estetycznego zagospodarowania przestrzennego i urządzenia terenów w centrum wsi, - brak terenów rekreacyjno-turystycznych i wypoczynkowych, - brak gospodarstw agroturystycznych, - brak firm i zakładów usługowych, - brak aktywnych organizacji młodzieżowych, - brak zespołów artystycznych, - potrzeba rozbudowy sieci i przyłączy wodociągowych, - mała ilość gospodarstw ekologicznych, |
| <p>3. Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość doprowadzenia linii gazociągu i gazyfikacji wsi, - możliwość poprawy egzystencji | <p>4. Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - bierność części mieszkańców wobec podejmowanych inicjatyw społecznych, - utrzymujący się stosunkowo wysoki |

| | |
|---|--|
| <p>mieszkańców poprzez poszerzenie sieci wodociągowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość powołania grup producenckich wśród rolników, - możliwość podejmowania przez rolników działalności pozarolniczej, - możliwość rozszerzenia terenów leśnych i ich zadrzewienia. - szanse rozwoju proekologicznego - przebudowa dróg Zieleń – Pływaczewo, Zieleń – Ludowice i Zieleń stacja PKP. | <p>wskaźnik bezrobocia na terenach wiejskich,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ucieczka młodzieży ze wsi do miasta, - brak perspektyw życiowych dla ludzi młodych, - zagrożenie wzrostu ubóstwa i przestępczości. |
|---|--|

ANALIZA ZASOBÓW

| Rodzaj zasobu | Brak | Jest o znaczeniu małym | Jest o znaczeniu średnim | Jest o znaczeniu dużym |
|---|------|------------------------|--------------------------|------------------------|
| Środowisko przyrodnicze | | | | |
| walory krajobrazu | | | X | |
| walory przyrodnicze | | X | | |
| wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) | | X | | |
| gleby | | X | | |
| kopaliny | X | | | |
| Środowisko kulturowe | | | | |
| walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe | | X | | |
| walory zagospodarowania przestrzennego | | X | | |
| zabytki | | | | X |
| zespoły artystyczne | X | | | |
| Dziedzictwo religijne i historyczne | | | | |
| miejsca, osoby i przedmioty kultu | | | X | |
| święta, odpusty, pielgrzymki | | | X | |
| tradycje, obrzędy, gwara | | X | | |
| legandy, podania i fakty historyczne | X | | | |
| ważne postacie historyczne | X | | | |
| specyficzne nazwy | X | | | |

| | | | | |
|---|----------|----------|----------|----------|
| Obiekty i tereny | | | | |
| działki pod zabudowę mieszkaniową | X | | | |
| działki pod domy letniskowe | X | | | |
| działki pod zakłady usługowe i przemysł, pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe | X | | | |
| tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny) | | X | | |
| place i miejsca publicznych spotkań miejsca spotkań i rekreacji | | X | | |
| Gospodarka, rolnictwo | | | | |
| specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) | X | | | |
| znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe | X | | | |
| możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne | X | | | |
| Sąsiedzi i przyjezdni | | | | |
| korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna) | | | X | |
| ruch tranzytowy | | | X | |
| przyjezdni stali i sezonowi | X | | | |
| Institucje | | | | |
| placówki opieki społecznej | X | | | |
| szkoły | | | | X |
| Dom kultury | X | | | |
| Inne (Punkt przedszkolny) | | | | X |
| Ludzie, organizacje społeczne | | | | |
| OSP | | | | X |
| KGW | | | | X |
| Stowarzyszenia | X | | | |
| Darczyńcy i sponsorzy | X | | | |

NASZA MAŁA STRATEGIA

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ZIELEŃ

NA LATA 2017 - 2024

Wizja rozwoju miejscowości: Zieleń wsią estetyczną, dobrze rozwiniętą i zorganizowaną

PRIORYTET I

Kształtowanie nowego oblicza terenów wiejskich.

Cel I: Poprawa wizerunku i estetyki wsi

| Projekty | Źródła finansowania | Termin realizacji |
|--|--|-------------------|
| 1. Urządzanie i sukcesywne zagospodarowywanie skwerów na terenie miejscowości Zieleń | 100% Środki Urzędu Gminy i sołectwa, prace społeczne mieszkańców wsi | 2017 – 2022 |

PRIORYTET II

Zaspokojenie potrzeb kulturalnych i oświatowych mieszkańców

Cel I:

| Projekty | Źródła finansowania | Termin realizacji |
|---|---|-------------------|
| 1. Spotkania na temat wykorzystywania i możliwości instalacji alternatywnych źródeł energii | Środki z UE do 60% | 2017- 2018 |
| 2. Organizowanie dorocznych uroczystości święta płonów | 100% środki własne i pozyskane od sponsorów | 2017 – 2024 |

Cel II: Aktywizacja lokalnych grup społecznych i organizacji

| Projekty | Źródła finansowania | Termin realizacji |
|--|---|-------------------|
| 1. Zorganizowanie zabaw karnawałowych dla dzieci | Środki własne sołectwa i sponsorzy | corocznie |
| 2. Zorganizowanie konkursu wiedzy ppoż. dla dzieci i młodzieży | Środki własne – OSP wspólnie z zespołem szkół | 2018 - 2024 |

PRIORYTET III

Modernizacja boiska szkolno – wiejskiego

Cel I: Unowocześnienie wiejskiej bazy sportowo – rekreacyjnej

| Projekty | Źródła finansowania | Termin realizacji |
|---|---------------------|---------------------------|
| 1. Modernizacja boiska szkolnego Zespołu Szkół w Zieleniu | 100% środki gminne | W miarę bieżących potrzeb |

Cel II: Aktywizacja sportowych grup młodzieżowych

| Projekty | Źródła finansowania | Termin realizacji |
|--|--|-------------------|
| 1. Udział młodzieży w gminnych turniejach piłki nożnej | 100% środki gminne | corocznie |
| 2. Organizowanie rajdów pieszych, rowerowych lub pielgrzymek | 100% środki własne – organizator KGW i OSP | corocznie |

PIORTYET IV

Poprawa standardu życia mieszkańców

Cel I: Zaspokojenie potrzeb materialnych oraz działania pro ekologiczne

| Projekty | Źródła finansowania | Termin realizacji |
|--|--|---------------------------|
| 1. Rozbudowa sieci wodociągowej z przyłączami na terenie wsi | Środki z UE – 63,63% Środki własne 36,37% | 2017-2018 |
| 2. Organizowanie spotkań na temat: możliwości instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków | Środki własne + możliwość dofinansowania z budżetu województwa | w miarę potrzeb bieżących |
| 3. Modernizacja oświetlenia wsi, drogi w kierunku PKP i przystanku PKS | UE do 85% Środki własne gminy 15% | 2018 - 2024 |
| 4. Przebudowa drogi gminnej Zieleń – Ludowice. | Koszt ogólny 4 mln. zł 50% z budżetu województwa | 2018 - 2021 |
| 5. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Zieleń Centrum – Zieleń stacja PKP | Koszt ogólny 500.000 zł UE do 85% | 2018 - 2019 |

Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Określa się obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających rozwojowi miejscowości. Ze względu na jego cechy funkcjonalno-przestrzenne i położenie obejmował on będzie całą miejscowość Zieleń Na tym obszarze mieściła się będzie m.in. budowana sieć wodociągowa.

Możliwość realizacji zadań ujętych w Planie Odnowy Miejscowości Zieleń warunkowana jest sytuacją finansową sołectwa i gminy oraz możliwością pozyskania środków finansowych z innych, źródeł w tym z Unii Europejskiej i może być weryfikowana.

Zarządzanie:

Za wdrażanie, monitorowanie i promocję projektów ujętych w Planie odpowiedzialny jest Sołtys wraz z Radą Sołecką. Na szczeblu Gminy powyższe działania koordynuje wyznaczona przez Wójta Gminy osoba. Komunikacja społeczna polegać będzie na bieżącym zamieszczaniu informacji na stronie internetowej Gminy oraz na łamach Gminnych Wieści.